

**IX. O MARCO JURÍDICO.
COMENTARIOS AO TEXTO
ARTICULADO**

O texto articulado, xunto aos estados numéricos, constitúe o núcleo fundamental de toda lei de orzamentos, por canto incorpora a ordenación xurídica da actividade económico financeira da Comunidade Autónoma para o ano do que se trata. No mesmo, figura a aprobación dos ingresos que se esperan recoñecer e a autorización dos gastos que como máximo se poderán realizar; así como tamén unha serie de normas de diversa índole que se consideran necesarias para conseguir unha mellor xestión dos recursos e dos créditos orzamentarios, facilitando de tal forma a consecución dos obxectivos que se pretende alcanzar.

O texto articulado da Lei mantén a estrutura de exercicios anteriores. Consta de seis títulos, que conteñen sesenta e un artigos nos que se inclúen disposicións referentes a diversas materias, once disposicións adicionais, unha disposición transitoria e catro disposicións derradeiras, que constitúen no seu conxunto o marco xurídico dos orzamentos do ano 2010.

O Título I "Aprobación dos orzamentos e réxime das modificacións de crédito", contén dous capítulos. O capítulo I determina o ámbito de aplicación e contido dos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma, que nos termos da Lei 3/2009, do 23 de xuño, pola que se modifica o texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, no o seu artigo 48, estará integrado polos orzamentos da administración xeral, os organismos autónomos, as axencias públicas autonómicas, así como os que corresponden aos entes públicos, ás sociedades mercantís, ás fundacións, aos consorcios e as demais entidades que se integren no sector da administración pública galega da acordo cos requisitos do Sistema Europeo de Contas.

Esta é unha das principais novidades da lei, xa que supón presentar os orzamentos da Comunidade Autónoma adaptados ao Sistema Europeo de Contas Nacionais e Rexionais, coñecido como SEC 95, que maila non ser un sistema directamente aplicable ao orzamento das administracións públicas deberase ter en conta para definir a capacidade ou necesidade de financiamento. Neste senso, o obxectivo de estabilidade debe cumprirse non só na fase de execución orzamentaria, senón tamén na fase de elaboración e aprobación dos orzamentos, requírese, polo tanto, que na elaboración deban preverse forzosamente os axustes

positivos e negativos que se aplicarán aos ingresos e gastos consonte os criterios do SEC 95, considerando a tódolos entes ou entidades que integran legalmente o sector da administración pública autonómica de Galicia.

Así mesmo, neste capítulo, establécese o importe dos beneficios fiscais para o 2010.

O capítulo II, “ Das modificacións orzamentarias”, regula os principios que rexen as modificacións orzamentarias, as normas sobre o nivel de vinculación para determinados créditos orzamentarios, os créditos que teñen consideración de ampliáveis e as limitacións aplicables ás transferencias de crédito.

Entre as novidades desta lei destaca a consideración como ampliable do crédito destinado ao Fondo de Garantía de Avais, motivado polo incremento da morosidade no conxunto do sector financeiro, que determina que a actividade despregada pola administración autonómica no ámbito financeiro tamén ten en conta os actuais riscos, con dotacións para provisión de falidos situadas en niveis semellantes aos de mercado.

O Título II "Gastos de Persoal", está dividido en dous capítulos, que regulan, respectivamente, as “retribucións do persoal” e “outras disposicións en materia de réxime de persoal activo”.

Para o ano 2010, establécese un incremento retributivo do 0,3 % para o persoal ao servizo da Comunidade Autónoma. Neste senso, e dacordo co previsto na alínea 10 no artigo 38 da Lei 7/2007, do 12 de abril, pola que se aproba o Estatuto básico do empregado público, suspéndese a aplicación dos pactos ou acordos asinados que supoñan incrementos retributivos diferentes do sinalado con carácter xeral.

As retribucións dos altos cargos, como as dos titulares da presidencia, das consellerías, secretarías, e direccións xerais e asimilados, experimentarán unha redución do 3% no 2010, circunstancia que tamén resulta aplicable ás persoas titulares das delegacións territoriais da Xunta de Galicia. Ademais, os postos que nos centros xestores do Servicio Galego de Saúde, nas axencias públicas autonómicas, nos organismos autónomos, nas sociedades públicas, nas fundacións

e nos consorcios do sector público autonómico, que teñan retribucións iguais ou superiores aos postos con rango de director xeral, tamén experimentarán unha redución do 3% respecto das retribucións que percibiron no ano 2009.

Neste título, tamén se regula a oferta pública de emprego para o 2010, que como máximo alcanzará o 15% da taxa de reposición de efectivos, coa excepción das prazas para acceso ao corpo de funcionarios docentes, cobertura de prazas en hospitais e centros do Servizo Galego de Saúde, o persoal que teña encomendadas as funcións de xestión das políticas activas de emprego e prestacións desemprego, o persoal dos servizos de incendios e o persoal que teña encomendados os servizos relativos á atención ás persoas en situación de dependencia.

Complétase este título con dous artigos dedicados a establecer para o 2010 limitacións na contratación de persoal laboral temporal, por unha parte, no ámbito da Comunidade Autónoma, os seus organismos autónomos e axencias públicas, e por outra, no ámbito da administración institucional.

Finalmente, remata o título cun artigo relativo aos límites na contratación de persoal temporal nas encomendas de xestión e nos convenios que realice a administración da Xunta de Galicia coas fundacións e sociedades do sector público galego.

O Título III "Operacións de Endebedamento e garantía", contén dous capítulos. No capítulo primeiro "operacións de crédito" establece a contía máxima do incremento da posición neta debedora da Comunidade Autónoma, distinguindo, expresamente, o importe que corresponde ao financiamento de investimentos en programas destinados a atender actuacións produtivas que non excede do 0,25% do PIB. O restante endebedamento non supera o 2,5% do PIB, polo que a Comunidade se acomoda, estritamente, aos límites establecidos nos acordos do Consello de Política Fiscal e Financeira en cumprimento do disposto na Lei Orgánica 3/2006, do 26 de maio, de reforma da Lei Orgánica 5/2001, do 13 de decembro, complementaria da Lei xeral de estabilidade presupostaria.

No capítulo II "afianzamento por aval"; en liña co reforzamento do impulso ao apoio financeiro aos proxectos empresariais mantéñense a contía dos avais que pode conceder o Instituto Galego de Promoción Económica que se fixa en

cincocentos millóns de euros. Incorpórase como novidade a necesidade de dotar unha provisión para atender posibles falidos en cada operación de aval e en cada liña ou programa, conforme a contía que determine a Dirección Xeral de Política Financeira e Tesouro.

O Título IV "Xestión orzamentaria", no seu único capítulo, introduce como novidade a regulación do momento no que realizárase a intervención previa dos procedementos de contratación de operacións de endebedamento.

En canto ás transferencias de financiamento, establécese o seu concepto e régúlase o réxime de libramento segundo a súa natureza corrente ou de capital. Polo que respecta ás subvencións nominativas, establécese o seu concepto, sinalase o réxime de modificación dos créditos previstos para elas e régúlase o seu réxime de pagamento.

Neste título procédese a determinación de exoneracións a certos beneficiarios de subvencións. Tamén se actualizan as contías dos módulos económicos de distribución de fondos públicos para o sostemento de centros concertados.

O Título V "Corporacións Locais", establece, como primeira novidade, as novas porcentaxes de participación dos concellos galegos nos tributos da Comunidade Autónoma, a través dos distintos compoñentes do Fondo de Cooperación Local.

Co obxecto de paliar os efectos que sobre a contía do Fondo de Cooperación Local ten a caída das previsións correspondentes aos capítulos I, II e III do orzamento de ingresos da Administración xeral, realízase un esforzo adicional nos orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia e constitúese, para o exercicio 2010, un Fondo Extraordinario no que participarán tódolos concellos galegos. A dotación deste fondo extraordinario, con máis de dezoito millóns de euros, compensa a caída que se produce na participación das corporacións locais nos tributos da Comunidade Autónoma. Os importes que se perciban polo fondo extraordinario dedicaranse a gastos de investimentos dos concellos, sen prexuízo de poder destinar o importe recibido por este fondo á cobertura dos seus gastos correntes cando as previsións de ingresos correntes dos concellos para o 2010 puideran comprometer a atención destes gastos.

No Título VI "Normas Tributarias", no capítulo I "tributos propios" procédese a manter as taxas de contía fixa e introdúcense modificacións en determinadas taxas, froito, principalmente, da reestruturación e adaptación das súas tarifas, e da modificación das regras previstas en algunhas das taxas que resultan aplicables nos portos da Comunidade Autónoma. Ademais, mantéñense os tipos de gravame do canon de saneamento e os coeficientes redutores destes tipos para industrias específicas.

En canto aos "tributos cedidos" no capítulo II, modifícase o artigo 6 da Lei 9/2008, do 28 de xullo, co obxecto de precisar determinadas cuestións relativas a redución pola adquisición de explotacións agrarias e elementos afectos. Tamén se modifica a disposición adicional primeira da mencionada lei, de cara a validación do requisito de identificación nas solicitudes previas de valoración.

Finalmente, nas once disposicións adicionais que inclúe a lei, abórdanse diversos aspectos entre os que hai que destacar a formulación técnica que posibilite a configuración da estrutura inicial do orzamento das axencias públicas autonómicas que se poidan constituír no exercicio, co obxectivo de incrementar o control da eficiencia do gasto público. Ademais, en relación coas propostas normativas ou a aprobación de plans e programas de contido económico, establécese a necesidade dun informe preceptivo da Dirección Xeral de Orzamentos sobre súa adecuación ao contexto de contención do gasto público.

Entre as disposicións adicionais destaca como novidade a que contempla as modificacións dos proxectos de investimento con cargo ao Fondo de Compensación Interterritorial, na que se atribúe a persoa titular da Consellería de Facenda a aprobación das variacións nos proxectos, o que permite axilizar os procedementos e conseguir aumentar o reembolsos correspondentes aos fondos de compensación no exercicio orzamentario.

Por último e dentro das disposicións derradeiras inclúese a modificación do artigo 11.3 da Lei 4/2006, do 30 de xuño, de transparencia e boas prácticas da Comunidade Autónoma de Galicia, co obxecto de precisar os convenios que requiren autorización previa do Consello da Xunta de Galicia.